

RELACJA Z II MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU FAKTORINGU

Fenomen faktoringu w Polsce

Obroty branży faktoringowej zdecydowanie wyprzedzają tempo wzrostu gospodarki polskiej. Branża po raz kolejny okazuje się najszybciej rosnącym sektorem usług finansowych. *„Fenomen faktoringu tkwi w jego ogromnym potencjale, który wbrew pozorom – jest nie do wyczerpania w warunkach rynkowej gospodarki towarowo-pieniężnej.”* – pisze profesor Dorota Korenik w Almanachu Polskiego Związku Faktorów, rok I. *„Perspektywy na utrzymanie lub zwiększenie zapotrzebowania są dobre, nie tylko z powodu niewyczerpanego potencjału samego faktoringu oraz dość dobrych prognoz makroekonomicznych dla gospodarki polskiej. W 2011 roku pojawiły się mocniejsze sygnały, że powstanie szansa na wzbudzenie zapotrzebowania u słabo eksplorowanych dotychczas grup podmiotów”* dodaje.

Faktoring jest nadal coraz bardziej popularnym sposobem finansowania działalności gospodarczej. W 2010 roku z faktoringu skorzystało 3.210 przedsiębiorstw, liczba kontrahentów objętych umowami faktoringowymi wzrosła do 77 tys. podmiotów. Firmy należące do PZF odnotowały na koniec 2010 roku prawie 30% wzrost obrotów. *„Polski rynek jest bardzo atrakcyjny, wskaźnik penetracji PKB przekroczył 4% i mimo że jest niższy niż średnia EU 15 (6,7%), to stałe - wzrostowe tempo tego wskaźnika potwierdza atrakcyjność i potencjał tej usługi finansowej.”* – mówi Mirosław Jakowiecki, Przewodniczący Komitetu Wykonawczego Polskiego Związku Faktorów. *„Analiza aktualnej sytuacji makroekonomicznej Polski oraz planów i oczekiwań sygnalizowanych przez polskich przedsiębiorców pozwalają stwierdzić, że korzystne tendencje nie powinny się gwałtownie załamać. Faktoring w Polsce wykaże nadal silną tendencję wzrostową – dodaje. Cała branża może odnotować realny wzrost na poziomie między 18 a 25%.*

Sytuacja makroekonomiczna jest zagrożeniem dla branży w kolejnych latach

Zdaniem panelistów, największe zagrożenie dla branży niesie obserwowane kroczące spowolnienie gospodarcze. Utrzymanie wzrostu na poziomie 2010 roku jest prawie pewne w bieżącym roku, kolejne lata mogą być gorsze dla branży. *„Firmy szukają kapitału przede wszystkim na utrzymanie bieżącej działalności i na zabezpieczenie się przed wydłużeniem terminów zapłaty a to jest dobrym prognostykiem wzrostu faktoringu”* – powiedział Josep Selles, Eurofactor Hispania, Hiszpania.

Dużym wyzwaniem dla faktorów jest również zagrożenie spadku obrotów eksportu polskich przedsiębiorców. Jak wykazują analizy kierunku i wielkości obrotów eksportowych, słabnięcie gospodarek: niemieckiej, francuskiej, włoskiej i brytyjskiej, przekłada się na szybki spadek obrotów firm, które lokują swoje towary na tych rynkach. Aktualnie mamy do czynienia właśnie z tym czynnikiem spowalniającym. *„To już nie tylko zmniejszenie się wolumenu obrotów w faktoringu międzynarodowym, takie zjawisko grozi zmniejszeniem skali produkcji i w efekcie zmniejszeniem zapotrzebowania na faktoring.”* – Panos Papatheodorou z Marfin Factoos & Forfaiters, Grecja.

W dyskusji panelowej zwrócono uwagę na fakt, że na te zagrożenia można spojrzeć z innej strony. Zagrożenia powstałe w wyniku malejącej produkcji i sprzedaży tworzą również czynnik wzrostu branży. Zagrożenie ryzykiem upadłości zwraca uwagę biznesu na tę stronę faktoringu, która tworzy zabezpieczenia przed ryzykami. Faktoring jako źródło finansowania staje się bardziej atrakcyjny niż klasyczne finansowanie kredytem.

Paneliści przedstawili również przykłady zmian instytucjonalnych w branży. *„Rok temu, bank ABN AMRO przejął spółkę, którą kierowałem od lat. Spółka przeszła głębokie zmiany. Struktura finansowania nie zmieniła się, ale dokonano korekty procedur, zmodyfikowano podejście do ryzyka. W sumie ABN AMRO Commercial Finance to jakościowo inna firma na rynku niemieckim”* - powiedział Mario Luedtke, ABN AMRO CF, Niemcy. W Europie doszło w minionym roku do kilku znaczących przejęć. Być może podobne procesy będą mieć miejsce w najbliższym czasie i w Polsce.

Konsolidacja branży faktoringowej w Polsce

Zdaniem wszystkich panelistów i osób prezentujących indywidualne zagadnienia, II Kongres Faktorngu jest dowodem na to, że wzrosło znaczenie Polskiego Związku Faktorów jako instytucji wytyczającej kierunki rozwoju branży. Kiedy rok temu Przewodniczący Komitetu Wykonawczego PZF zapowiadał kolejne spotkanie branży, w kuluarach dało się słyszeć sceptyczne opinie co do powodzenia projektu. W ciągu roku, który upłynął od I Kongresu organizacja powiększyła się o kolejnych 4 członków. W chwili obecnej firmy PZF obejmują ponad 90% całego rynku faktoringu w Polsce a sama federacja staje się najbardziej aktywną krajową federacją faktorów w Europie – to jest opinia Johna Gielena, Przewodniczącego Komitetu Wykonawczego EU Federation.

PZF opublikował z okazji Kongresu książkę pt. „Faktoring 2011. Almanach Polskiego Związku Faktorów, rok I”. Tytuł publikacji mówi sam za siebie - jest to pierwszy rocznik cyklicznego wydawnictwa branżowego opracowywanego w ramach federacji we współpracy z pracownikami naukowymi Uniwersytetów.

Czy otoczenie prawne jest barierą rozwoju faktoringu w Polsce?

Branża faktoringowa zarówno w Polsce jak i w Europie wymaga podniesienia poziomu wiedzy o istocie usługi, jej korzeniach prawnych i stosowanych regulacjach. Paneliści zwrócili uwagę na często spotykaną opinię, że faktoring jako umowa nienazwana a także brak szczegółowych regulacji prawnych odnoszących się do faktoringu są specyficzną barierą rozwoju usług faktoringowych w Polsce. Zdaniem panelistów to jednak mity. Znamienne było podkreślenie, że aktualna sytuacja kodeksowa jest co najmniej zadowalająca a zastosowanie adekwatnych przepisów Kodeksu Prawa Cywilnego i Prawa Handlowego zapewnia prawie w 100% interesy faktorów. Przy widocznym, obecnie słabym jakościowo prawodawstwie istnieje zagrożenie, że stworzenie szczelnych, doprecyzowanych przepisów może wytworzyć groźną sytuację. Wystarczy jeśli nasze działania lobbingowe na szczeblu krajowym i UE doprowadzą do tego, że decydenci będą wiedzieli „co to jest faktoring” i „po co się stosuje faktoring” by nasze interesy były bezpieczne, powiedział John Gielen. Uczestnicy panelu jednogłośnie uznali, że faktoring powinien pozostać umową nienazwaną.

Szybszy rozwój branży dzięki działaniom PZF

„Wprowadzenie Międzynarodowego Kongresu Faktoringu na stałe do kalendarza wydarzeń branży finansowej w Polsce jest już faktem” – powiedział Mirosław Jakowiecki.

Międzynarodowy Kongres Faktoringu w Warszawie jest kolejnym wydarzeniem tego typu organizowanym w Polsce. W Kongresie udział wzięło ponad 180 ekspertów, wśród nich liczni goście zagraniczni reprezentujący międzynarodowe federacje: International Factors Group, Factors Chain International, EU Federation, firmy faktoringowe i niezależne firmy konsultingowe. Makroekonomiczne uwarunkowania rozwoju faktoringu w Polsce przedstawił pan Piotr Kuczyński z Xelion Doradcy Finansowi. Wśród uczestników z Polski dominowali przedstawiciele firm faktoringowych, banków i kancelarii prawnych.

PZF po raz pierwszy umożliwił uczestnictwo w Kongresie firmom, które działają na rzecz branży. Partnerami konferencji byli BCR Publishing z Wielkiej Brytanii (prowadzący działalność wydawniczą dotyczącą faktoringu oraz wydawcy internetowego Factorscan) oraz dostawcy oprogramowania dla firm faktoringowych: Aseco Business Solution z Polski i Codix z Francji.

Można więc z całą pewnością powiedzieć, że część integrująca i edukacyjna działalności Związku została skutecznie poszerzona.

Ewolucja produktów faktoringowych

W drugiej edycji Kongresu „sprawom produktowym” poświęcono mniej uwagi. Jest to zrozumiałe, bo w branży nie ma wyścigu na nowinki produktowe. Strona jakości i standardów świadczonych usług jest jednak bardzo ważna, stąd w każdym panelu pojawiały się informacje, które pokazują kierunki ewolucji usług faktoringowych. Ze statystyk branżowych sporządzanych przez PZF wynika, że polscy faktorzy zbudowali solidny portfel usług bazujących na 4 najczęściej wybieranych przez klientów usługach, tj. faktoringu pełnym, faktoringu niepełnym, faktoringu eksportowym i faktoringu odwróconym. Jest to dowód na to, że nasz rynek wchodzi w fazę

dojrzałą. „Portfel produktowy, poza dyskontem faktur, jest obszerny i pełny. Odpowiada w zupełności potrzebom rynku” – powiedział Andrzej Żbikowski, przedstawiciel Polskiego Związku Faktorów.

Eksperti zagraniczni w swoich wypowiedziach wyrazili opinie, że zmiany w ofercie faktorów polskich odpowiadają tym zjawiskom i działaniom, które miały miejsce na ich rynkach.

Złote Pióro PZF – konkurs

Przewodniczący Komitetu Wykonawczego PZF wręczył podczas obrad Kongresu nagrody w dorocznym (również kontynuacja zadania podjętego na I Kongresie) konkursie dla studentów na najlepszą pracę naukową poświęconą faktoringowi. W tym roku w konkursie uczestniczyli studenci 4 Uniwersytetów Ekonomicznych.

„Złote Pióro PZF” za najlepsze prace magisterskie otrzymały Agnieszka Lewestam, „Umowa Faktoringowa” z Uniwersytetu Wrocławskiego, promotor – dr Agnieszka Łusznak-Zajac oraz Marta Szczepańska, „Wpływ faktoringu na bilans faktoranta na przykładzie włoskiej spółki akcyjnej”, ze Szkoły Głównej Handlowej, promotor – dr Katarzyna Kreczmańska-Gigol.